

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра ветеринарної епідеміології та охорони здоров'я тварин

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Факультет ветеринарної медицини
“04” червня 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“КЛІНІЧНА ЛАБОРАТОРНА ДІАГНОСТИКА”**

спеціальність 211 «Ветеринарна медицина»

освітня програма «Ветеринарна медицина»

Факультет ветеринарної медицини

Розробники: д. вет. н., професор, професор кафедри ветеринарної епідеміології та охорони здоров'я тварин **Марина Владиславівна Галат**

Київ – 2025

Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Клінічна лабораторна діагностика» є однією з складових підготовки магістрів ветеринарної медицини, що забезпечує формування глибоких теоретичних знань та практичних компетентностей з сучасних методів лабораторної діагностики інвазійних захворювань сільськогосподарських, домашніх та диких тварин у контексті глобальних викликів біозахисту і міждисциплінарного підходу «Єдине здоров'я».

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	
Освітній ступінь	Магістр
Спеціальність	211 – «Ветеринарна медицина»
Освітня програма	Ветеринарна медицина
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	Обов'язкова
Загальна кількість годин	300
Кількість кредитів ECTS	10
Навчальна практика	-
Кількість змістових модулів	1
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-
Форма контролю	Екзамен
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання	
	денна форма навчання
Рік підготовки (курс)	6 курс
Семестр	12
Лекційні заняття	15 год.
Лабораторні заняття	15 год.
Самостійна робота	30 год.
Індивідуальні завдання	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	2 год.

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни «Клінічна ветеринарна діагностика» є поглиблення теоретичних знань з діагностики, лікування та профілактики інвазійних хвороб тварин, набуття ним практичних навиків з лабораторної справи, а також постановці діагнозу та підготовка його до самостійної наукової й практичної роботи. Логіка і структура курсу дозволить магістрам засвоїти необхідний обсяг знань, що дасть можливість досягти високого рівня професійної компетентності у майбутньому. Основна роль дисципліни – освоєння методів лабораторної діагностики інвазійних хвороб тварин. Основну увагу звернено на зоонози – хвороби спільні для людини і тварин.

Набуття компетентностей:

- інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
- загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної галузі та професії.

ЗК 7. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 12. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

- спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 4. Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу.

СК 5. Здатність застосовувати методи і методики патолого-анатомічної діагностики хвороб тварин для встановлення остаточного діагнозу та причин їх загибелі.

СК 6. Здатність здійснювати відбір, пакування, фіксування і пересилання проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.

СК 7. Здатність організовувати і проводити лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження й аналізувати їх результати.

СК 8. Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин різних класів і видів, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби.

СК 11. Здатність застосовувати знання з біобезпеки, біоетики та добробуту тварин у професійній діяльності.

СК 12. Здатність розробляти та реалізовувати заходи, спрямовані на захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей.

СК 13. Здатність розробляти стратегії профілактики хвороб різної етіології.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини.

ПРН 2. Використовувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних і підприємницьких стратегій.

ПРН 4. Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, приймати рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин.

ПРН 5. Установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень.

ПРН 6. Розробляти карантинні та оздоровчі заходи, методи терапії, профілактики, діагностики та лікування хвороб різної етіології.

ПРН 8. Здійснювати моніторинг причин поширення хвороб різної етіології та біологічного забруднення довкілля відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення.

ПРН 9. Розробляти заходи, спрямовані на захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей.

ПРН 15. Знати правила зберігання різних фармацевтичних засобів та біопрепаратів, шляхів їх ентерального чи парентерального застосування, розуміти механізм їх дії, взаємодії та комплексної дії на організм тварин.

ПРН 17. Знати правила та вимоги біобезпеки, біоетики та добробуту тварин.

ПРН 19. Здійснювати просвітницьку діяльність серед працівників галузі та населення.

Компетенції першого дня

До основних компетенцій першого дня належать:

10. Розуміти та застосовувати принципи концепції Єдиного здоров'я для забезпечення належної клінічної практики у ветеринарії, а також науково обґрунтованої та доказової ветеринарної медицини.

22. Збирати, зберігати та транспортувати зразки, обирати відповідні діагностичні тести, здійснювати інтерпретації та мати розуміння щодо обмеження результатів тестів.

29. Правильно застосовувати принципи та оцінювати протоколи з біозахисту.

34. Проводити розтин трупів тварин всіх поширених видів, включаючи відбір зразків, відправку їх на дослідження та оформлення звітності.

Компетенції першого дня, які носять підтримувальний характер:

1. Демонструвати розуміння етичних та правових рамок, в яких має працювати лікар ветеринарної медицини, включаючи професійні аспекти, аспекти, що пов'язані з благополуччям тварин, власників тварин, громадським здоров'ям, суспільні та екологічні аспекти, пов'язані з професійною діяльністю.

4. Сприяти та контролювати збереження здоров'я та безпеки себе, пацієнтів, власників тварин, колег та навколишнього середовища під час здійснення професійної діяльності; демонструвати знання про принципи забезпечення якості; застосовувати принципи управління ризиками на практиці.

11. Демонструвати здатність критично аналізувати докази, справлятися з неповною інформацією, вирішувати непередбачувані ситуації та адаптувати знання, вміння і практичні навички до різних виробничих ситуацій.

12. Використовувати професійні здібності для сприяння розвитку ветеринарних знань та реалізації концепції "Єдине здоров'я" з метою сприяння здоров'ю, безпеці та благополуччю тварин, людини і навколишнього середовища, а також досягнення Цілей сталого розвитку ООН.

Компетенції першого дня, які мають додатковий характер:

16. Отримувати точну та об'єктивну історію окремої тварини або групи тварин, а також їх утримання та стану навколишнього середовища.

23. Чітко комунікувати та співпрацювати з діагностичними установами, включаючи надання ними відповідних результатів для формування історії хвороби відповідного пацієнта.

24. Використовувати базове діагностичне обладнання та ефективно проводити обстеження тварин відповідно до конкретного випадку, згідно з належною практикою охорони здоров'я та біобезпеки і чинними нормативними документами. Розуміти внесок цифрових інструментів та штучного інтелекту у теорію і практику ветеринарної медицини.

2. Програма та структура навчальної дисципліни:

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		Лекції	Лабор. зан.	Сам. роб.
Модуль 1. Лабораторна діагностика гельмінтозів тварин				
Тема 1. Гельмінтокопрологічні дослідження паразитарних хвороб тварин	8	2	2	4
Тема 2. Гельмінтоларвоскопічні, кількісні та посмертні методи діагностики паразитарних хвороб тварин	8	2	2	4
Тема 3. Спеціальні гельмінтологічні дослідження паразитарних хвороб тварин	8	2	2	4
Тема 4. Особливості дослідження крові, сечі, шкіри та кон'юнктивальних порожнин за гельмінтозів тварин	8	2	2	4
Модуль 2. Лабораторна діагностика арахно-ентомозів та протозоозів тварин				
Тема 5. Особливості діагностики членистоногих (ентомозів) тварин	8	2	2	4
Тема 6. Особливості діагностики акарозів тварин	8	2	2	4
Тема 7. Особливості діагностики найпростіших	8	2	2	4
Тема 8. Особливості паразитологічного дослідження об'єктів зовнішнього середовища	4	1	1	2
Всього по дисципліні	60	15	15	30

3. Теми лекцій

№з/п	Назва теми	Кількість
------	------------	-----------

		годин
1.	Основні підходи щодо застосування гельмінтокопроскопічних методів діагностики паразитарних хвороб тварин	2
2.	Основні підходи щодо застосування гельмінтолارвоскопічних методів діагностики паразитарних хвороб тварин	2
3.	Основні підходи щодо застосування спеціальних гельмінтологічних методів дослідження паразитарних хвороб тварин. Серологічні та молекулярно-біологічні методи.	2
4.	Особливості відбору проб і дослідження крові, сечі, шкіри та кон'юнктивальних порожнин за гельмінтозів тварин	2
5.	Особливості відбору проб і діагностики членистоногих (ентомозів) тварин	2
6.	Особливості відбору проб і діагностики акарозів тварин	2
7.	Особливості відбору проб і діагностики найпростіших	2
8.	Особливості паразитологічного дослідження об'єктів зовнішнього середовища	1
Всього		15

4. Теми лабораторних (практичних, семінарських) занять

№з/п	Назва теми	Кількість годин
9.	Гельмінтокопрологічні методи діагностики паразитарних хвороб тварин	2
10.	Гельмінтоларвоскопічні методи діагностики паразитарних хвороб тварин	2
11.	Спеціальні гельмінтологічні дослідження паразитарних хвороб тварин. Серологічні та молекулярно-біологічні методи.	2
12.	Особливості відбору проб і дослідження крові, сечі, шкіри та кон'юнктивальних порожнин за гельмінтозів тварин	2
13.	Особливості відбору проб і діагностики членистоногих (ентомозів) тварин	2
14.	Особливості відбору проб і діагностики акарозів тварин	2
15.	Особливості відбору проб і діагностики найпростіших	2
16.	Підсумковий модульний контроль.	1
Разом		15

5. Самостійна робота

№з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Характеристика збудників, за яких застосовують гельмінтокопрологічні методи діагностики паразитарних хвороб тварин	4
2.	Характеристика збудників, за яких застосовують гельмінтоларвоскопічні методи діагностики паразитарних хвороб тварин	4
3.	Характеристика збудників, за яких застосовують спеціальні гельмінтологічні дослідження паразитарних хвороб тварин.	4
4.	Характеристика збудників гельмінтозів тварин, за яких застосовують дослідження крові, сечі, шкіри та кон'юнктивальних порожнин	4

5.	Особливості зажиттєвої і посмертної діагностики членистоногих (ентомозів) тварин	4
6.	Особливості зажиттєвої і посмертної діагностики акарозів тварин	4
7.	Особливості зажиттєвої і посмертної діагностики найпростіших	4
8.	Особливості паразитологічного дослідження об'єктів зовнішнього середовища	2
	Разом	30

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:
(вибрати необхідне чи доповнити)

- усне або письмове опитування;
- тестування;
- захист лабораторних/практичних робіт;
- захист рефератів;

7. Методи навчання (вибрати необхідне чи доповнити):

- проблемне навчання;
- практико-орієнтоване навчання;
- кейс-метод;
- проєктне навчання;
- перевернутий клас;
- навчання через дослідження;
- навчальні дискусії та дебати;
- командна робота;
- гейміфікація.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Назва теми	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Лабораторна діагностика гельмінтозів тварин		
Лекція 1. Основні підходи щодо застосування гельмінтокопроскопічних методів діагностики паразитарних хвороб тварин	Пояснювати завдання і методи, що належать до гельмінтокопроскопічних. Описувати основні етапи гельмінтокопроскопічних методів. Обґрунтовувати зв'язок методів діагностики з іншими біологічними, клінічними та екологічними науками. Аналізувати взаємодію мікро- і макроорганізмів у межах інвазійного процесу. Характеризувати форми прояву інвазійного процесу у тварин. Пояснювати роль збудника і організму хазяїна у ході діагностики різних паразитарних хвороб тварин.	-
Лабораторна/практична робота 1. Гельмінтокопрологічні методи діагностики паразитарних хвороб тварин	Ідентифікувати основні гельмінтози різних видів тварин та вміти підібрати метод гельмінтокопроскопії для їхнього виявлення. Дотримуватися правил роботи в лабораторії, враховуючи підходи біозахисту. Пояснювати значення лабораторно-діагностичних досліджень при інвазійних хворобах тварин. Відпрацювати методики якісної і кількісної гельмінтокопроскопії для різних видів тварин.	18
Самостійна робота. Характеристика збудників, за яких	Аналізувати епізоотичну ситуацію в окремому регіоні або господарстві для виявлення найбільш актуальних збудників інвазійних хвороб для тварин. Ідентифікувати основних збудників гельмінтозів різних видів	-

застосовують гельмінтокопрологічні методи діагностики паразитарних хвороб тварин	тварин. Обґрунтовувати вибір методів дослідження залежно від виду тварин і підозрюваних збудників інвазійного походження. Оцінювати ефективність і доцільність застосування різних методів діагностики для виявлення гельмінтозів різних видів тварин.	
Лекція 2. Основні підходи щодо застосування гельмінтоларвоскопічних методів діагностики паразитарних хвороб тварин	Пояснювати завдання і методи, що належать до гельмінтоларвоскопічних. Описувати основні етапи гельмінтоларвоскопічних методів. Обґрунтовувати зв'язок методів гельмінтоларвоскопічної діагностики з іншими біологічними, клінічними та екологічними науками. Аналізувати взаємодію мікро- і макроорганізмів у межах інвазійного процесу за використання гельмінтоларвоскопічних методів діагностики. Характеризувати форми прояву інвазійного процесу у тварин. Пояснювати роль збудника і організму хазяїна у ході діагностики різних паразитарних хвороб тварин.	-
Лабораторна/практична робота 2. Гельмінтоларвоскопічні методи діагностики паразитарних хвороб тварин	Ідентифікувати основні гельмінтози різних видів тварин та вміти підібрати метод гельмінтоларвоскопії для їхнього виявлення. Дотримуватися правил роботи в лабораторії, враховуючи підходи біозахисту. Пояснювати значення лабораторно-діагностичних досліджень при інвазійних хворобах тварин. Відпрацювати методики якісної і кількісної гельмінтоларвоскопії для різних видів тварин.	18
Самостійна робота. Характеристика збудників, за яких застосовують гельмінтоларвоскопічні методи діагностики паразитарних хвороб тварин	Аналізувати епізоотичну ситуацію в окремому регіоні або господарстві для виявлення найбільш актуальних збудників інвазійних хвороб для тварин. Ідентифікувати основних збудників гельмінтозів різних видів тварин. Обґрунтовувати вибір методів дослідження залежно від виду тварин і підозрюваних збудників інвазійного походження. Оцінювати ефективність і доцільність застосування різних методів гельмінтоларвоскопії діагностики для виявлення гельмінтозів різних видів тварин.	-
Лекція 3. Основні підходи щодо застосування спеціальних гельмінтологічних методів дослідження паразитарних хвороб тварин. Серологічні та молекулярно-біологічні методи.	Пояснювати завдання і методи, що належать до гельмінтологічних. Описувати основні етапи гельмінтоскопічних методів. Обґрунтовувати зв'язок методів діагностики з іншими біологічними, клінічними та екологічними науками. Аналізувати взаємодію мікро- і макроорганізмів у межах інвазійного процесу. Характеризувати форми прояву інвазійного процесу у тварин. Пояснювати роль збудника і організму хазяїна у ході діагностики різних паразитарних хвороб тварин.	-
Лабораторна/практична робота 3. Спеціальні гельмінтологічні дослідження паразитарних хвороб тварин. Серологічні та молекулярно-біологічні методи.	Ідентифікувати основні гельмінтози різних видів тварин та вміти підібрати метод гельмінтоскопії для їхнього виявлення. Дотримуватися правил роботи в лабораторії, враховуючи підходи біозахисту. Пояснювати значення лабораторно-діагностичних досліджень при інвазійних хворобах тварин. Відпрацювати методики якісної і кількісної гельмінтоскопії для різних видів тварин.	18
Самостійна робота. Характеристика збудників, за яких застосовують спеціальні гельмінтологічні дослідження паразитарних хвороб	Аналізувати епізоотичну ситуацію в окремому регіоні або господарстві для виявлення найбільш актуальних збудників інвазійних хвороб для тварин. Ідентифікувати основних збудників гельмінтозів різних видів тварин. Обґрунтовувати вибір методів дослідження залежно від виду тварин і підозрюваних збудників інвазійного походження. Оцінювати ефективність і доцільність застосування різних	-

тварин.	методів діагностики для виявлення гельмінтозів різних видів тварин.	
Лекція 4. Особливості відбору проб і дослідження крові, сечі, шкіри та кон'юнктивальних порожнин за гельмінтозів тварин	Пояснювати завдання і методи, що належать до найбільш вживаних за дослідження крові, сечі, шкіри, молока та кон'юнктивальних порожнин за гельмінтозів тварин. Описувати основні етапи паразитарних методів дослідження. Обґрунтовувати зв'язок методів діагностики з іншими біологічними, клінічними та екологічними науками. Аналізувати взаємодію мікро- і макроорганізмів у межах інвазійного процесу. Характеризувати форми прояву інвазійного процесу у тварин. Пояснювати роль збудника і організму хазяїна у ході діагностики різних паразитарних хвороб тварин.	-
Лабораторна/практична робота 4. Особливості відбору проб і дослідження крові, сечі, шкіри та кон'юнктивальних порожнин за гельмінтозів тварин	Ідентифікувати основні гельмінтози різних видів тварин та вміти підібрати метод дослідження для їхнього виявлення. Дотримуватися правил роботи в лабораторії, враховуючи підходи біозахисту. Пояснювати значення лабораторно-діагностичних досліджень при інвазійних хворобах тварин. Відпрацювати різні методики паразитарних досліджень для виявлення збудників у різних видів тварин.	16
Самостійна робота. Характеристика збудників гельмінтозів тварин, за яких застосовують дослідження крові, сечі, шкіри та кон'юнктивальних порожнин	Аналізувати епізоотичну ситуацію в окремому регіоні або господарстві для виявлення найбільш актуальних збудників інвазійних хвороб для тварин. Ідентифікувати основних збудників гельмінтозів різних видів тварин. Обґрунтовувати вибір методів дослідження залежно від виду тварин і підозрюваних збудників інвазійного походження. Оцінювати ефективність і доцільність застосування різних методів діагностики для виявлення гельмінтозів різних видів тварин.	-
Модульна контрольна робота 1.	Лабораторна діагностика гельмінтозів тварин	30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Лабораторна діагностика арахноентомозів і протозоозів тварин		
Лекція 5. Особливості відбору проб і діагностики членистоногих (ентомозів) тварин	Пояснювати завдання і методи, що використовують для ідентифікації і дослідження членистоногих (комах). Описувати основні етапи ідентифікації комах. Обґрунтовувати зв'язок методів діагностики з іншими біологічними, клінічними та екологічними науками. Аналізувати взаємодію мікро- і макроорганізмів. Пояснювати роль збудника і організму хазяїна у ході вивчення ті ідентифікації комах як ектопаразитів тварин.	-
Лабораторна/практична робота 5. Особливості відбору проб і діагностики членистоногих (ентомозів) тварин	Ідентифікувати основних комах – ектопаразитів тварин і вміти підібрати метод чи методи їхнього дослідження. Дотримуватися правил роботи в лабораторії, враховуючи підходи біозахисту. Пояснювати значення лабораторно-діагностичних досліджень за ентормозів тварин. Відпрацювати методики ідентифікації і дослідження за ентормозів тварин.	18
Самостійна робота. Особливості життєвої і посмертної діагностики членистоногих (ентомозів) тварин	Аналізувати епізоотичну ситуацію в окремому регіоні або господарстві для виявлення найбільш поширених хбудників ентормозів тварин. Ідентифікувати основних збудників ентормозів тварин. Обґрунтовувати вибір методів дослідження залежно від виду тварин і підозрюваних збудників ентормозів. Оцінювати ефективність і доцільність застосування різних методів ідентифікації і дослідження збудників ентормозів тварин.	-
Лекція 6. Особливості відбору проб і діагностики акарозів тварин	Пояснювати завдання і методи, що використовуються для ідентифікації акарозів тварин. Описувати основні етапи методів ідентифікації і дослідження ектопаразитів тварин (кліщі). Обґрунтовувати зв'язок методів діагностики з іншими	-

	біологічними, клінічними та екологічними науками. Аналізувати взаємодію мікро- і макроорганізмів. Характеризувати форми прояву акарозів тварин. Пояснювати роль збудника і організму хазяїна у ході діагностики акарозів тварин.	
Лабораторна/практична робота 6. Особливості відбору проб і діагностики акарозів тварин	Ідентифікувати основних збудників акарозів різних видів тварин та вміти підібрати метод для їхнього дослідження. Дотримуватися правил роботи в лабораторії, враховуючи підходи біозахисту. Пояснювати значення лабораторно-діагностичних досліджень за дослідження ектопаразитів тварин. Відпрацювати методики виявлення збудників акарозів тварин.	18
Самостійна робота. Особливості зажиттєвої і посмертної діагностики акарозів тварин	Аналізувати епізоотичну ситуацію в окремому регіоні або господарстві для виявлення найбільш поширених збудників акарозів тварин. Ідентифікувати основних збудників акарозів різних видів тварин. Обґрунтовувати вибір методів дослідження залежно від виду тварин і підозрюваних збудників акарозів. Оцінювати ефективність і доцільність застосування різних методів виявлення, ідентифікації і дослідження збудників акарозів тварин.	-
Лекція 7. Особливості відбору проб і діагностики найпростіших	Пояснювати завдання і методи, що використовуються для виявлення найпростіших. Описувати основні етапи методів діагностики найпростіших. Обґрунтовувати зв'язок методів діагностики найпростіших з іншими біологічними, клінічними та екологічними науками. Аналізувати взаємодію мікро- і макроорганізмів за найпростіших. Характеризувати форми прояву інвазійного процесу у тварин за найпростіших. Пояснювати роль збудника і організму хазяїна у ході діагностики різних хвороб тварин, спричинених найпростішими.	-
Лабораторна/практична робота 7. Особливості відбору проб і діагностики найпростіших.	Ідентифікувати основні протозойні хвороби різних видів тварин та вміти підібрати метод дослідження для виявлення їхніх збудників. Дотримуватися правил роботи в лабораторії, враховуючи підходи біозахисту. Пояснювати значення лабораторно-діагностичних досліджень при протозойних хворобах тварин. Відпрацювати методики виявлення збудників протозойних хвороб серед різних видів тварин.	18
Самостійна робота. Особливості зажиттєвої і посмертної діагностики найпростіших	Аналізувати епізоотичну ситуацію в окремому регіоні або господарстві для виявлення найбільш актуальних збудників інвазійних хвороб для тварин. Ідентифікувати основних збудників протозоозів різних видів тварин. Обґрунтовувати вибір методів дослідження залежно від виду тварин і підозрюваних збудників протозойного походження. Оцінювати ефективність і доцільність застосування різних методів діагностики для виявлення збудників протозойного походження серед різних видів тварин.	-
Лекція 8. Особливості паразитологічного дослідження об'єктів зовнішнього середовища	Пояснювати завдання і методи, що використовуються для паразитологічного дослідження об'єктів зовнішнього середовища. Описувати основні етапи методів дослідження об'єктів зовнішнього середовища. Обґрунтовувати зв'язок методів дослідження об'єктів зовнішнього середовища з іншими біологічними, клінічними та екологічними науками. Аналізувати взаємодію мікро- і макроорганізмів. Характеризувати форми прояву паразитарних хвороб у тварин. Пояснювати роль збудника і організму хазяїна у ході діагностики різних паразитарних хвороб тварин.	-
Лабораторна/практична робота	Ідентифікувати основних збудників паразитарного походження	16

8. Особливості паразитологічного дослідження об'єктів зовнішнього середовища	різних видів тварин та вміти підібрати метод дослідження для їхнього виявлення. Дотримуватися правил роботи в лабораторії, враховуючи підходи біозахисту. Пояснювати значення лабораторно-діагностичних досліджень при дослідженні об'єктів зовнішнього середовища. Відпрацювати методики дослідження об'єктів зовнішнього середовища.	
Самостійна робота. Особливості паразитологічного дослідження об'єктів зовнішнього середовища	Аналізувати епізоотичну ситуацію в окремому регіоні або господарстві для виявлення найбільш актуальних збудників паразитарних хвороб для тварин. Ідентифікувати основних збудників паразитичного походження різних видів тварин. Обґрунтовувати вибір методів дослідження дослідження об'єктів зовнішнього середовища. Оцінювати ефективність і доцільність застосування різних методів дослідження об'єктів зовнішнього середовища.	-
Модульна контрольна робота 2.	Лабораторна діагностика арахноентомозів і протозоозів тварин	30
Всього за модулем 2		100

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	<i>НАПРИКЛАД:</i> роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	<i>НАПРИКЛАД:</i> списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	<i>НАПРИКЛАД:</i> відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення:

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/enrol/index.php?id=2018>);
- конспекти лекцій та їх презентації;
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної форми здобуття вищої освіти;
- інструктивно-методичні матеріали до семінарських, практичних і лабораторних занять;

- індивідуальні навчально-дослідні завдання;
- контрольні роботи;
- методичні матеріали для організації самостійної роботи студентів.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Галат В.Ф., Березовський А.В., Сорока Н.М., Прус М.П., Євстаф'єва В.О., Галат М.В. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин. Підручник. За ред. проф. Галат В.Ф. - Київ: Компрінт, 2022. - 338 с.
2. Бойко Н.І., Немова Т.В., Семенко О.В. Методи ідентифікації кровопаразитів у тварин: методичні вказівки. К. : Компрінт. 2021. 40 с.
3. Галат В.Ф., Березовський А.В., Сорока Н.М., Прус М.П., Євстаф'єва В.О., Галат М.В. Глобальна [паразитологія](#). Підручник / за ред. проф. Галат В.Ф.– К.: ДІА, 2014. – 454 с.
4. Сорока Н.М., Прус М.П., Семенко О.В., Пашкевич І.Ю, Галат М.В., Слободян Р.О. Методичні вказівки "Лабораторна діагностика протозоозів тварин" К. : Компрінт. 2021. 56 с.
5. Сорока Н.М., Прус М.П., Семенко О.В., Пашкевич І.Ю, Галат М.В., Слободян Р.О. Методичні вказівки "Лабораторна діагностика гельмінтозів тварин" К. : Компрінт. 2021. 68 с.
6. Прус М.П., Семенко О.В., Литвиненко О.П., Зворигіна В.Є. Рекомендації з діагностики саркоцистозу тварин. К. : ДНДІЛДВСЕ, 2016. 18 с.
7. Галат В. Ф., Березовський А. В., Сорока Н. М., Прус М. П., Євстаф'єва В.О., Галат М. В. Інвазійні хвороби жуйних тварин: навчальний посібник; за ред. проф. В. Ф. Галата. Полтава :Укрпромторгсервіс, 2012. 144 с.

Допоміжна література

1. Практикум із паразитології / В.Ф. Галат, Ю.Г. Артеменко, М.П. Прус та ін.; за ред. В.Ф. Галата. К. : Урожай, 2009. 192 с.
2. Атлас гельмінтів тварин. І.С. Дахно, А.В. Березовський. В.Ф. Галат та ін. К.: Ветінформ, 2001. 118 с.
3. Сорока Н.М., Кичилук Ю.В., Пашкевич І.Ю. Еймеріоз і ізоспороз свиней. Монографія. К.: «ЦП «КОМПРИНТ», 2020. 216 с.
4. Сорока Н.М., Гончаров С.Л., Пашкевич І.Ю. Параценогонізм корошових риб. Монографія. К.: «ЦП «КОМПРИНТ», 2018. 149 с.
5. Сорока Н.М., Овчарук Н.П., Пашкевич І.Ю. Шлунково-кишкові стронгілятози великої рогатої худоби. Монографія. К.: «ЦП «КОМПРИНТ», 2017. 178 с.
6. Прус М.П., Семенко О.В., Галат М.В. Монографія. Бабезіоз собак. К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2017. 175 с.
7. Прус М.П., Зворигіна В.Є., Семенко О.В. Монографія. Саркоцистоз тварин. К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2019. 149 с.
8. Honcharov S. L., Soroka N. M., Halat M. V., Zhurenko O. V. Dubovyi A. I., Dzhmil V. I. Eustrongylides (Nematoda: Dioctophymatidae): Epizootology and special characteristics of the development biology. *Helminthologia*. 2022. Vol. 59 (2). P. 127–142. DOI: 10.2478/helm-2022-0013
9. Honcharov S. L., Soroka N. M., Halat M. V., Dubovyi A. I., Zhurenko V. V., Halushko I. A. Distribution of the nematode of the genus *Eustrongylides* (Nematoda: Dioctophymatidae) in the world. *Regulatory Mechanisms in Biosystems*. 2022. № 13(1), P. 73–79. doi.org/10.15421/022210
10. Honcharov S. L., Kupriianova O. M., Soroka N. M., Halat M. V., Dubovyi A. I., Zhurenko O. V. The experimental invasion of rats with *Eustrongylides excisus* (Nematoda: Dioctophymatidae) larvae during the acute course of infection. *Regulatory Mechanisms in Biosystems*. 2022. № 13(2), P. 99–104. DOI: 10.15421/022214

11. Honcharov S. L., Soroka N. M., Halat M. V., Dubovyi A. I. Cryptocotyle Lühe, 1899 (Trematoda: Heterophyidae): special characteristics of the developmental biology and epizootology. *Agricultural Science and Practice*. 2022. Vol. 9. № 1, P. 49–73. DOI:<https://doi.org/10.15407/agrisp9.01>

12. Honcharov, S. L., Soroka, N. M., Dubovyi, A. I., Semenko, O. V., Pryima, O. B., Svarchevskiy, O. A., Sobolta, A. H., & Tafiichuk, R. I. (2024). Effect of *Valipora campylancristrota* (Cestoda, Cryporinchidae) on growth parameters of silver carp (*Hypophthalmichthys molitrix*). *Regulatory Mechanisms in Biosystems*, 15(4), 837-842. <https://doi.org/10.15421/0224120>

Інформаційні ресурси

1. Найпоширеніші інвазійні хвороби свійських тварин http://ir.znau.edu.ua/bitstream/123456789/2533/1/Invazijni%20hvoroby%20svijskyh%20tvaryn_2012.pdf
2. Галат В.Ф, Березовський А.В, Прус М.П, Сорока Н.М, Паразитологія та інвазійні хвороби тварин. Практикум https://www.studmed.ru/view/galat-vf-berezovskiy-av-prus-mp-soroka-nm-parazitologya-ta-nvazyn-hvorobi-tvarin-praktikum_4c269433360.html
3. Електронний атлас гельмінтів. <https://mmatilevichusv.wixsite.com/parasitology/elektronnij-atlas>
4. Паразитарні (інвазійні) хвороби тварин // www.referatcentral.org.ua
5. Поширення основних гельмінтозів жуйних тварин та розробка ... www.lib.ua-ru.net/diss/cont/345414.html
6. Гельмінтози тварин <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK8282/>